

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej (sudca spravodajca) a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci žalobcu: **Lidl Slovenská republika, v.o.s.** Ružinovská 1E, Bratislava, zastúpený Advokátska kancelária ECKER – KÁN & PARTNERS, s.r.o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, proti žalovanej: **Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie**, so sídlom Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. SK/0961/99/2013 zo dňa 7. júla 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 190/2014 - 68 zo dňa 8. septembra 2015, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 190/2014 – 68 zo dňa 8. septembra 2015 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom č. k. 5S/190/2014 – 68 zo dňa 08.09.2015 Krajský súd v Bratislave žalobu zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), žalobcovi nepriznal náhradu trov konania a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 70,- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

1.2 V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcovi bola uložená pokuta pre porušenie povinností upozorniť verejnosť na zákaz predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, osobám mladším ako 18 rokov podľa § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z. z.“), oznamom umiestneným na viditeľnom mieste. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. sa uvádza, že sa zakazuje predávať tabakové výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, osobám mladším ako 18 rokov. V zmysle § 8 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 predmetného zákona oznamom umiestneným na viditeľnom mieste.

1.3 Krajský súd v Bratislave uviedol, že žalobca v kontrolovanej predajni mal nápis s upozorením v znení: „Zákaz predaja alkoholických nápojov a tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov“.

1.4 Zákon č. 377/2004 Z. z. v ustanovení § 8 ods. 2 hovorí, že „každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 oznamom umiestneným na viditeľnom mieste. Predávajúci si nemôže zákaz, ktorý je jednoznačne uvedený v § 6 ods. 2 upraviť tak, že dôjde k absencii niektorej z uvedených zákonných náležitostí. Konanie žalobcu spočívajúce v skrátaní predmetného zákazu má za následok zníženie informovanosti spotrebiteľa o zákonom zákaze predaja nie len tabakových výrobkov, ale aj výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov.

1.5 Krajský súd je názoru, že v zmysle zákona č. 377/2004 Z. z. je ochrana zdravia ľudí pred vznikom závislosti na nikotíne ako návykovej a škodlivej látke nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi používania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov aj nefajčiarov bezprostredne vystavených účinkom fajčenia. Úlohou zákona č. 377/2004 Z. z. je ochrana nefajčiarov a najmä osôb mladších ako 18 rokov, ktoré predstavujú jednu z ohrozených skupín pred vznikom závislosti od nikotínu ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi používania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov a nefajčiarov vystavených bezprostredne účinkom fajčenia. V zákone je zakotvená aj povinnosť účastníka konania, ktorý predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, upozorniť verejnosť na zákaz predávať takéto výrobky a tento oznam má byť umiestnený na viditeľnom mieste.

1.6 Krajský súd je názoru, že aj keď zákon č. 377/2004 Z. z. nekonkretizuje, kde je „umiestnenie na viditeľnom mieste“, dáva za pravdu správny orgán, že nie je postačujúce umiestnenie takéhoto oznamu pri pokladni, ako bolo v danej kontrolovanej predajni. Nápis pri pokladni nie je dostatočne veľký, aby si ho zákazníci všimli. Má za to, že žalobca má povinnosť upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. oznamom umiestneným na viditeľnom mieste, t.j. na také miesto, ktoré si všimne väčšina zákazníkov.

1.7 Čo sa týka výšky uloženej pokuty, krajský súd uviedol, že táto bola udelená v dolnej hranici rozpätia, nakoľko v zmysle § 10 ods. 6 zákona č. 377/2004 Z. z. môže byť uložená od 331,- € do 3.319,- €. Pri jej určení správny orgán zohľadnil skutočnosť, že cieľom a predmetom zákona č. 377/2004 Z. z. je ochrana ľudí pred vznikom závislosti od nikotínu ako návykovej látky a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch. Z uvedeného dôvodu je významné aj upozornenie verejnosti na obmedzenie pri predaji tabakových výrobkov a výrobkov určených na fajčenie neobsahujúcich tabak.

1.8 Čo sa týka námietky žalobcu spočívajúcej v porušení § 3 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), že správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikli neodôvodnené rozdiely, na uvedenú námietku súd nemohol prihliadnuť,

pretože každé rozhodnutie je individuálne k účastníkovi konania, skutkovým okolnostiam, závažnosti porušenia a jeho prijatých následkov. Všetky tieto okolnosti je povinný správny orgán skúmať.

1.9 Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Má za to, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovanej bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a nakoľko námietky žalobcu neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia, žalobu v celom rozsahu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

2.

2.1 Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal, aby Najvyšší súd SR zmenil rozsudok krajského súdu a zrušil rozhodnutie žalovanej a vec jej vráti na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby odvolací súd zaviazal žalovanú na náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania v sume 682,63 €.

2.2 Žalobca uviedol, že v zmysle ustanovenia § 8 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. možno ustáliť, že účelom zákona je potreba upozornenia, že predaj tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie, avšak neobsahujú tabak osobám mladších ako 18 rokov je pre spoločnosť nežiaduci, preto zakázaný. Na základe logického gramatického výkladu daného ustanovenia je pritom zrejmé, že povinnosť upozornenia sa vzťahuje na predajcu tabaku alebo predajcu týchto výrobkov, pričom znenie zákazu závisí od toho, či daný subjekt predáva oboje – tabakové výrobky aj výrobky určené na fajčenie bez obsahu tabaku, alebo predáva len jeden z uvedených produktov.

2.3 Hovorí, že zákon o ochrane nefajčiarov explicitne ustanovuje: „Každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. oznamom umiestneným na viditeľnom mieste“. Je názoru, ak je teda subjekt len predajcom tabakových výrobkov, za predpokladu, že tento subjekt nie je a ani nikdy nebol predajcom výrobkov určených na fajčenie a neobsahujúcich tabak, nie je nutné, aby vo svojej prevádzkarni upozorňoval aj na zákaz predaja výrobkov určených na fajčenie a neobsahujúcich tabak, keďže tieto výrobky nie sú súčasťou jeho sortimentu. Bolo by zjavne nelogické a neúčelné,

aby predajca tabakových výrobkov upozorňoval kupujúcich, že v jeho prevádzkarni je osobám mladším ako 18 rokov zakázaný aj predaj výrobkov, ktoré nie sú súčasťou jeho sortimentu, a teda ich predaj a nákup v prevádzke vôbec nie je možný.

2.4 Je pritom zrejmé, že gramatickým a teleologickým výkladom predmetnej právnej normy možno dospieť k záveru, že uverejnenie doslovného znenia zákazu špecifikovaného v § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. ukladá len subjektu, ktorý predáva kumulatívne tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, pričom zákon neukladá výslovne povinnosť použiť doslovné znenie zákazu na predaj oboch druhov výrobkov určených na fajčenie aj za predpokladu, že predajca nemá v ponuke svojho sortimentu výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak. Nemožno sa preto stotožniť s názorom prvostupňového súdu, ktorý v rámci výkladu predmetného ustanovenia zákona o ochrane nefajčiarov dospel *de facto* k záveru, že uverejnenie zákazu v doslovnom znení definovanom v § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. sa vzťahuje na všetkých predajcov, bez ohľadu na to, že predávajú výlučne len tabakové výrobky a nie výrobky určené na fajčenie, neobsahujúce tabak.

2.5 Pre porovnanie v otázke nutnosti doslovnej citácie bola prvostupňovému súdu daná do pozornosti úprava v prípade tzv. varovných označení spotrebiteľských balení tabakového výrobku podľa § 4 zákona č. 377/2004 Z. z. V danom prípade zákonodarca jednoznačne uvádza citáciu požadovaného znenia varovného označenia, čím jasne deklaruje svoj zámer na doslovné použitie.

2.6 Druhým nedostatkom napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, ktorý bol žalobcom vyčítaný, a ktorým sa súd prvého stupňa zaoberal, je skutočnosť, že upozornenie o zákaze bolo umiestnené pri pokladniach, a teda nie na viditeľnom mieste. Ako uviedol súd prvého stupňa vo svojom odôvodnení, „Aj keď zákon o ochrane fajčiarov nekonkretizuje „umiestnenie na viditeľnom mieste“ súd dáva za pravdu správnym orgánom, že nie je postačujúce umiestnenie takéhoto oznamu pri pokladni ako bolo v danej kontrolovanej pokladni, nápis pri pokladni nie je dostatočne veľký, aby si ho zákazníci všimli a je nedostačujúci, keď je tento nápis uvedený len pri pokladni. Súd má za to, že žalobca má povinnosť upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 oznamom umiestneným na viditeľnom mieste t.j. také miesto, ktoré si všimne väčšina zákazníkov.“ Žalobca zastáva názor, že uvedená argumentácia súdu prvého stupňa, ktorú si osvojil z rozhodnutí a vyjadrení

žalovaného správneho orgánu, nemôže po racionálnej stránke obstať, nakoľko nie je zrejmé, aké miesto v predajni žalobcu súd prvého stupňa považuje za vhodnejšie a viac viditeľné, ako miesto, ktorým musí prejsť každý jeden zákazník žalobcu, teda pokladňou. Ako správne uvádza súd prvého stupňa, zmyslom zákona o ochrane nefajčiarov je ochrana zdravia ľudí pred vznikom závislosti na nikotíne ako návykovej a škodlivej látky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi požívania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov a nefajčiarov bezprostredne vystavených účinkom fajčenia. Z pohľadu žalobcu si preto nemožno predstaviť vhodnejšie miesto v predajni pre umiestnenie informatívneho zákazu, ako to, kde zákazník čakajúci na platbu za nakúpený tovar má možnosť oboznámiť sa s uvedeným zákazom v rámci času stráveného pri pokladni, kedy nie je objektívne zameraný na výber iného druhu tovaru za účelom nákupu. Navyše je nutné zdôrazniť, že ak účelom zákona je *a priori* ochrana zdravia ľudí pred vznikom závislostí na nikotíne, pričom pokladne sú jediným miestom v predajni žalobcu, na ktorom možno tabakové výrobky získať a zakúpiť, k naplneniu účelu zákona formou oznámenia o zákaze predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov nemôže dôjsť na inom mieste lepšie, ako práve pri tom, kde sa predaj tabakových výrobkov v predajni reálne uskutočňuje.

2.7 Poukazuje na bežne zaužívanú prax, kedy v predajniach iných subjektov ako je žalobca, je informatívny zákaz obdobne bežne umiestnený len na miestach v predajni, kde dochádza k predaju tabakových výrobkov, t. j. pri pokladniach. Išlo o neodôvodnený odklon od dovtedajšej právnej praxe správneho orgánu, nakoľko v zmysle priložených inšpekčných záznamov o kontrolách vykonaných u žalobcu v roku 2013 zo strany správneho orgánu v iných prevádzkach žalobcu v rámci Bratislavského kraja, vyplynulo, že rovnaký spôsob oznámenia zákazu bol v daných prípadoch vyhodnotený vždy ako v súlade so zákonom č. 377/2004 Z. z. Žalobcovi teda pri použití rovnakej formy upozornenia, ktoré bolo umiestnené na rovnakom mieste ako v prípade tvoriacom predmet prieskumu súdom prvého stupňa, neboli vytknuté žiadne nedostatky, čím žalovaný ako aj právny orgán prvého stupňa konal jednoznačne v rozpore so základnou zásadou materiálnej rovnosti v správnom konaní stanovenou v § 3 ods. 5 zák. č. 71/1967 Zb.

2.8 Odvolateľ nesúhlasí s argumentáciou krajského súdu vo vzťahu k individualite rozhodovania v rámci jednotlivých správnych konaní vedených voči rôznorodým účastníkom konania, avšak zavedenie zásady materiálnej rovnosti do Správneho poriadku sleduje prioritne

snahu zjednotiť postup a rozhodovaciú činnosť správnych orgánov v skutkovo a právne obdobných veciach (najmä za predpokladu rovnakého účastníka správneho konania a predmetu posudzovania) a zabezpečiť tak právnu istotu účastníka správneho konania pred svojvoľným postupom správnych orgánov. Je pritom neprípustné a v rozpore s predmetnou významnou zásadou správneho konania, aby v prípade toho istého účastníka za rovnakých I podmienok bolo rozhodnuté v minulosti diametrálne odlišne, ako tomu bolo v prípade postupu a rozhodnutia žalovaného, ktorý tvoril predmet prieskumu súdom.

2.9 Súd vo svojom odôvodnení navyše skonštatoval, že „... *nápis nie je dostatočne veľký, aby si ho zákazníci všimli...*“. Nie je pritom zrejmé, ako dospel prvostupňový súd k uvedenému záveru, keďže v konaní nebolo vykonané žiadne dokazovanie za účelom posúdenia „primeranej veľkosti“ informatívneho zákazu umiestneného pri pokladni žalobcu. Zákon č. 377/2004 Z.z. nestanovuje žiadne podmienky pre vyhotovenie predmetného oznamu, pričom kritéria sú stanovené len pre tzv. varovné označenia v zmysle § 4 ods. 7. Vzhľadom na uvedené je možné v tejto časti považovať napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný, arbitrárny a nemajúci oporu vo vykonanom dokazovaní.

2.10 Žalobca má preto za to, že súd prvého stupňa okrem nesprávneho právneho posúdenia veci dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

3.

3.1 Žalovaná vo vyjadrení doručenom Krajskému súdu v Bratislave dňa 02.03.2016 uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojej argumentácii uvedenej vo vyjadrení k žalobe zo dňa 27.01.2015.

3.2 Z obsahu námietok žalobcu je zrejmé, že sa nestotožňuje s názorom prvostupňového správneho orgánu, ako aj žalovaného, že ako predávajúci bol povinný na viditeľnom mieste umiestniť nápis v celom rozsahu zákonného znenia ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z., keď v kontrolovanej prevádzkovej jednotke nepredával výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak.. Poukazuje, že v zmysle ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. „Zakazuje sa predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov.“ sú explicitne vymedzené náležitosti, ktoré musí predmetný zákaz, pre splnenie povinnosti predávajúceho,

ktorý predáva tabakové výrobky, vyplývajúcej z ustanovenia § 8 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. kumulatívne obsahovať. Ide o nasledovné náležitosti:

- zákaz predaja tabakových výrobkov,
- zákaz predaja výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak a určenie vekovej kategórie, na ktorú sa uvedený zákaz vzťahuje, t. j. osoby mladšie ako 18 rokov.

V zmysle ustanovenia § 8 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. „Každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 oznamom umiestneným na viditeľnom mieste.“ Citované ustanovenie možno rozdeliť z pohľadu uvedeného zákazu na dve nasledovné časti:

- Každý, kto predáva tabakové výrobky, je povinný upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 oznamom umiestneným na viditeľnom mieste.
- Každý, kto predáva výrobky určené na fajčenie a neobsahujúce tabak, je povinný upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 oznamom umiestneným na viditeľnom mieste.

3.3 Z uvedeného jasne vyplýva, že povinnosť predávajúceho upozorniť verejnosť na zákaz podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. sa nevzťahuje iba na predávajúceho, ktorý predáva tabakové výrobky a zároveň výrobky určené na fajčenie, neobsahujúce tabak, ale na každého kto predáva či už tabakové výrobky alebo výrobky určené na fajčenie, neobsahujúce tabak. Zákaz vyjadrený v ustanovení § 6 ods. 2 uvedeného zákona, ktorý je predávajúci povinný uviesť prostredníctvom oznamu umiestneného na viditeľnom mieste je preventívneho charakteru, ktorým predávajúci upozorňuje verejnosť na zákaz predaja uvedených druhov výrobkov osobám mladším ako 18 rokov. Účel predmetného zákazu vyjadruje zároveň jeden z účelov zákona o ochrane nefajčiarov, vyplývajúci z ustanovenia § 1 písm. b/ zákona č. 377/2004 Z. z., v zmysle ktorého zákon upravuje podmienky ochrany ľudí pred výrobkami, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak. Zároveň zákon o ochrane nefajčiarov upravuje niektoré podmienky podnikania, ktoré sú významné z hľadiska ochrany nefajčiarov. K týmto základným podmienkam patrí ochrana ľudí najmä osôb mladších ako 18 rokov, ktoré predstavujú jednu z ohrozených skupín, pred vznikom závislosti od nikotínu ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch, pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi používania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov a nefajčiarov bezprostredne vystavených účinkom fajčenia, ako aj podmienky predaja, výroby, označovania a uvádzania tabakových výrobkov do obehu. Na zabezpečenie týchto základných podmienok

je okrem iného v zákone zakotvená aj povinnosť predávajúceho, ktorý predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, upozorniť verejnosť na zákaz predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. oznamom umiestneným na viditeľnom mieste.

3.4 Žalovaná poukázala, že zákaz vyplývajúci z ustanovenia § 6 ods. 2 nie je možné zo strany predávajúceho modifikovať spôsobom, že dôjde k absencii niektorej z vyššie uvedených zákonných náležitostí. Konanie žalobcu spočívajúce v skrátení predmetného zákazu má za následok zníženie informovanosti spotrebiteľa o zákonom zákaze predaja nie len tabakových výrobkov, ale aj výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, osobám mladším ako 18 rokov, pričom zároveň dochádza k mareniu účelu zákona vyjadreného v § 1 písm. b/ zákona č. 377/2004 Z. z., ktorým je ochrana ľudí pred výrobkami, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak. Spojenie predmetného zákazu so zákazom predaja alkoholických nápojov dotknutej skupine spotrebiteľov nenapĺňa jednoznačnú vypovedanú hodnotu oznamu, ktorého rozsah stanovil zákonodarcu v ustanovení § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. Žalovaný zdôraznil, že účelom zákonodarcu bolo v ustanovení § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. zaviesť pre predávajúceho povinnosť upozorniť verejnosť na predmetný zákaz v zákonom znení. Nie je preto dostačujúce, ak predávajúci upozorní verejnosť len na časť tohto zákazu, a to podľa druhu ponúkaného sortimentu, nakoľko zákon nestanovuje žiadne rozlišovacie kritérium pre aplikáciu časti uvedeného zákonného zákazu, ako sa zjavne domnieva žalobca.

3.5 Porušenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 8 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. bolo zo strany správneho orgánu spoľahlivo zistené, prvostupňový správny orgán pristúpil v zmysle ustanovenia § 10 ods. 6 (rigorózne ustanovenie) uvedeného zákona k uloženiu pokuty v najnižšej možnej výške a to 331,- €.

3.6 Žalovaná uviedla, že žalobca je postihovaný pre porušenie povinnosti, ktoré bolo zistené pri kontrole vykonanej dňa 30.07.2013 v prevádzkovej jednotke - Lidl, ul. Na Brehu 91174, Malacky. Výsledky kontrol zameraných na dodržiavanie ustanovení zákona č. 377/2004 Z. z. vykonaných v iných predajniach spoločnosti Lidl v Bratislavskom kraji považuje za právne irelevantné.

3.7 Žalovaná má za to, že rozhodnutia Inšpektorátu SOI so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj č. F/0300/01/2013 zo dňa 08.11.2013 ako aj Ústredného inšpektorátu SOI so sídlom v Bratislave č. SK/0961/99/2013 zo dňa 07.07.2014 boli vydané na základe spoľahlivo a presne zisteného skutkového stavu veci, v súlade s platnými právnymi predpismi a navrhuje, aby odvolací súd rozhodol, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5S 190/2014-68 zo dňa 08.09.2015 potvrdil a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolacieho prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.).

4.2 Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutia a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú súde zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

4.3 Podľa § 247 ods. 1 a 2 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je

predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

4.4 Na vady konania pred správnym orgánom sa prihliada len ak vzniknuté vady mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

4.5 Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.6 Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.7 Podľa § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR opravný prostriedok nie je prípustný.

4.8 Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

4.9 Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. zakazuje sa predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov.

4.10 Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. každý kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 oznamom umiestneným na viditeľnom mieste.

4.11 Podľa § 10 ods. 6 zákona č. 377/2004 Z. z. Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331,- € do 3.319,- € fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe, ak nezabezpečí dodržiavanie obmedzení podľa § 8 ods. 2 až 4.

4.12 Podľa § 10 ods. 9 zákona č. 377/2004 Z. z. v znení účinnom v rozhodujúcom čase) pri ukladaní pokút sa prihliada na závažnosť porušenia povinností, čas trvania a na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na zdravie.

4.13 Najvyšší súd zo súdneho a pripojeného administratívneho spisu zistil, že dňa 30.07.2013 vykonali inšpektori Slovenskej obchodnej inšpekcie kontrolu v prevádzke Lidl, Na Brehu 911/4, Malacky, zameranú na dodržiavanie ustanovenia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov na základe prešetrenia podnetu spotrebiteľa č. 1185/2013. Pri výkone kontroly bolo zistené, že účastník kontroly v prevádzke Lidl, ulica Na Brehu 911/4, Malacky nespĺnil povinnosť upozorniť verejnosť na zákaz predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov podľa § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. oznamom umiestneným na viditeľnom mieste. Uvedeným konaním došlo k porušeniu § 8 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z., za ktoré v plnom rozsahu zodpovedá spoločnosť Lidl Slovenská republika, v.o.s. Bratislava. Na základe zisteného porušenia zákona bolo žalobcovi dňa 11.10.2013 zaslané oznámenie o začatí správneho konania. K oznámeniu o začatí správneho konania o uložení pokuty sa účastník konania v lehote stanovenej vyjadril zo dňa 23.10.2013. V písomnom vyjadrení uviedol, že nesúhlasí s právnym názorom správneho orgánu. Žalobca predáva výrobky určené na fajčenie, nepredáva výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak. Predmetný oznam bol podľa žalobcu umiestnený na viditeľnom mieste a to pri pokladni, kde sa tabakové výrobky predávajú. Účastník konania - žalobca proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu č. F/0300/01/2013 zo dňa 08.11.2013 podal odvolanie o ktorom rozhodla žalovaná rozhodnutím č. SK/0961/99/2013 zo dňa 07.07.2014, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa.

5.

5.1 Odvolací súd v danej veci posudzoval rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/190/2014 – 68 zo dňa 08.09.2015, ktorým krajský súd zamietol žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Predmetom súdneho prieskumu pred krajským súdom ako už bolo uvedené rozhodnutie žalovanej č. SK/0961/99/2013 zo dňa 07.07.2014. Prvostupňovým rozhodnutím č. F/0300/01/2013 zo dňa 08.11.2013 bola

žalobcom uložená pokuta vo výške 331,- € za porušenie § 8 ods. 2 v spojení s § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. a § 10 ods. 6 zákona č. 377/2004 Z. z.

5.2 Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd SR s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa zásadne odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

5.3 Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri preskúvaní správnych rozhodnutí o uložení peňažnej sankcie, správny súd nepreskúma len zákonnosť použitia správnej úvahy (§ 245 ods. 2 O.s.p.), ale aj jej správnosť, keďže môže dospieť k záveru, že o sankcii mohlo byť rozhodnuté inak. Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených limitoch, hraniciach uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite zdôvodnené. Pri preskúvaní výšky uloženej pokuty je potrebné vychádzať zo základných rovín pôsobenia sankcie individuálnej a generálnej, pričom v preskúvanej veci, podľa názoru odvolacieho súdu, bola pokuta uložená v primeranej výške. Výšku pokuty je nutné diferencovať a individualizovať. Vo sfére žalobcu má uložená pokuta plniť ako úlohu výchovnú, tak aj represívnu a postihovať za protiprávne konanie a preto je žiaduce, aby bola citelná v majetkovej sfére žalobcu, aby splnila svoj účel. Uložená pokuta plní preventívnu úlohu, najmä vo vzťahu k ostatným nositeľom totožných zákonných povinností (generálne pôsobenie), ktorých musí mať silu odradiť od protiprávneho postupu.

5.4 Najvyšší súd dospel k záveru, že v zmysle ustanovenia § 8 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. možno ustáliť, že účelom zákona je spoločenská potreba upozornenia, že predaj tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie, avšak neobsahujú tabak, osobám mladším ako 18 rokov je pre spoločnosť nežiaduci, a preto zakázaný. Na základe logického a gramatického výkladu daného ustanovenia je pre najvyšší súd zrejme,

že povinnosť upozornenia sa vzťahuje jednak na predajcu tabaku a aj na predajcu výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie bez obsahu tabaku, pričom znenie zákazu nezávisí od toho, či daný subjekt predáva oboje – tabakové výrobky aj výrobky určené na fajčenie bez obsahu tabaku, alebo predáva len jeden z uvedených produktov. Zákaz predaja zakotvený v § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. sa kumulatívne vzťahuje nie len na tabakové výrobky, ale aj na výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak. Zákonná povinnosť upozorniť verejnosť na zákaz uvedený v § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. je preto stanovená ako povinnosť vymenovaných upozorniť na zákaz v jeho celkom zákonnom znení. Preto už nie je dostačujúce upozorniť verejnosť len na časť zákazu – podľa druhu ponúkaného sortimentu, ako si to mylne vysvetľuje žalobca. Upozornenie na zákaz predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov, ktoré je navyše spojené s upozornením na zákaz predaja alkoholických nápojov, preto nespĺňa zákonné požiadavky stanovené v § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. v celom rozsahu. Navyše ustanovenie § 8 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. stanovuje povinnosť upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona oznamom umiestneným na viditeľnom mieste. Najvyšší súd sa stotožňuje s právnym názorom žalovaného, že z dikcie zákonného ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. vyplýva, že zákaz predaja musí kumulatívne obsahovať tri zákonné náležitosti a to:

- zákaz predaja tabakových výrobkov
- zákaz predaja výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak
- určenie vekovej kategórie, na ktorú sa uvedený zákaz vzťahuje, t.j. na osoby mladšie ako 18 rokov.

5.5 Najvyšší súd si dovoľuje vysloviť názor, že takýto oznam je umiestnený na viditeľnom mieste aj keď je umiestnený pri pokladniach. Keďže z obsahu administratívneho spisu nie je možné presnú polohu oznamu v predmetnej prevádzke zistiť, keďže v spise žalovaného nie je fotodokumentácia, senát konštatuje, že uvedené porušenie zákonnej povinnosti nebolo správnymi orgánmi preukázané. Pokuta je na dolnej hranici zákonného rozpätia, preto uvedená poľahčujúca skutočnosť nemá vplyv na výšku sankcie.

5.6 Odvolací senát konštatuje, že nie je prípustné, aby predávajúci svojvoľne upravoval zákaz vyjadrený v § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. tak, že dôjde k absencii niektorej z uvedených zákonných náležitostí. Konanie žalobcu spočívajúce v skrátaní textu predmetného zákazu má za následok zníženie informovanosti spotrebiteľa o zákonnom zákaze predaja nie len tabakových výrobkov, ale aj tabakových výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie

a neobsahujú tabak, osobám mladším ako 18 rokov. Zákaz vyjadrený v ustanovení § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z., ktorý je predávajúci povinný uviesť prostredníctvom oznamu umiestneného na viditeľnom mieste je preventívneho charakteru, ktorým predávajúci upozorňuje verejnosť na zákaz predaja uvedených druhov výrobkov osobám mladším ako 18 rokov. Uvedeným konaním, a teda oznamom v znení: „Zákaz predaja alkoholických nápojov a tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov“ žalobca opomenul svoju zákonnú povinnosť upozorniť verejnosť nie len na zákaz predaja tabakových výrobkov, ale aj výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, osobám mladším ako 18 rokov.

5.7 Čo sa týka ďalšej námietky žalobcu, spočívajúcej v porušení § 3 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. najvyšší súd uvádza, že žalobca je postihovaný pre porušenie povinnosti, ktoré bolo zistené pri kontrole vykonanej dňa 30.07.2013 v prevádzkovej jednotke Lidl, Na Brehu 911/4, Malacky. Výsledky kontrol zameraných na dodržiavanie ustanovení zákona č. 377/2004 Z. z. vykonaných v iných predajniach spoločnosti Lidl v bratislavskom kraji považuje za právne irelevantné.

6.

6.1 Najvyšší súd konštatuje, že odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu je odôvodnený, je z neho dostatočne zrejmé, na základe čoho súd dospel k svojmu rozhodnutiu, dal odpoveď na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody boli špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a neodkazovali len na určité časti zákonov.

6.2 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku, tak ako je uvedené vyššie, je zrejmé, ktoré skutočnosti považoval krajský súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazu riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a že odôvodnenie rozsudku je presvedčivé.

6.3 Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení odvolacích námietok žalobcu, Najvyšší súd SR s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené

vo výroku rozsudku, a teda rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/190/2014 – 68 zo dňa 08.09.2015 potvrdil ako vecne a právne správny.

7.

7.1 O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov odvolacieho konania, čo však v prejednávanej veci nenastalo, a teda súd právo na náhradu trov konania žalobcovi nepriznal.

8.

8.1 Podľa § 492 ods. 1 zákona NR SR č. 162/2015 Z. z. – Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti O.s.p. pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8.2 Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V tejto veci sa začalo odvolacie konanie pred 1. júlom 2016, súd preto procesne postupoval podľa ustanovení O.s.p.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 3. mája 2017

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Viera Vraníková